

XXXV Olimpiada Filozoficzna

Zawody drugiego stopnia Drugi termin

Część II – Test

Informacje

- Test jest zapisany na 4 stronach
- Na rozwiązanie testu masz do dyspozycji 60 minut.
- Przy każdym zadaniu podana jest liczba możliwych do uzyskania punktów.
- Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie 40 punktów.
- Odpowiedzi należy zapisać czytelnie, proszę nie używać korektora, w przypadku błędnej odpowiedzi należy dany fragment wyraźnie przekreślić.

POWODZENIA!

Zadanie 1

6 pkt

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Z dotychczasowych rozważań jasno wynika, że zadanie poety polega nie na przedstawieniu wydarzeń rzeczywistych, lecz takich, które mogłyby się zdarzyć, przy czym ta możliwość opiera się na prawdopodobieństwie i konieczności. Historyk i poeta różnią się przecież nie tym, że jeden posługuje się prozą, a drugi wierszem, bo dzieło Herodota można by ułożyć wierszem i mimo to pozostałoby ono historią, jak jest nią w prozie. Różni się natomiast tym, że jeden mówi o wydarzeniach, które miały miejsce w rzeczywistości, a drugi o takich, które mogą się wydarzyć. Dlatego też poezja jest bardziej filozoficzna i poważna niż historia; poezja wyraża przecież to, co ogólne, historia natomiast to, co jednostkowe. Przez "ogólne" rozumiem to, że jakaś postać będzie coś takiego mówić i czynić, co jest zgodne z prawdopodobieństwem lub koniecznością, do czego właśnie dąży poezja, która dopiero później nadaje imiona bohaterom. Jednostkowym jest natomiast to, czego na przykład dokonał lub doznał Alkibiades.

a) Kto jest autorem tego tekstu?

1 pkt

.....

b) Jak autor charakteryzuje różnicę między poetą a historykiem?

2 pkt

.....
.....

c) Jaka argumentacja stoi za tym podziałem (na poezję i historię)?

2 pkt

.....
.....

d) Który ze starożytnych autorów nie zgodziłby się z przedstawioną charakterystyką poezji oraz dlaczego?

1 pkt

.....

Zadanie 2

1 pkt

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Wskaż nazwę nurtu, którego przedstawicielem jest Jean-François Lyotard:

- a) strukturalizm
- b) postmodernizm
- c) filozofia dialogu

d) postkolonializm

Zadanie 3

4 pkt

Wskaż autorów przytoczonych cytatów, wybierając właściwe nazwiska spośród podanej poniżej listy.

Voltaire, Th. Hobbes, W. James, H.-G. Gadamer, Św. Tomasz, K. Marks

a) *Filozofia, która zawsze musi być jawną bądź ukrytą krytyką tradycyjnych prób myślenia, jest w końcu takim właśnie procesem hermeneutycznym – procesem, który wtapia wypracowane przez analizę semantyczną całości strukturalne w continuum tłumaczenia i pojmowania. A continuum to jest przecież miejscem, gdzie istniejemy i gdzie przemijamy.*

b) *Mamy więc czasy odrazy, przesyty albo czasy rozumu, czasy, które można uważać za epokę i rękojmię spokoju publicznego. Waśń religijna jest chorobą epidemiczną już wygasającą.*

c) *Na określonym szczeblu swego rozwoju materialne siły wytwórcze społeczeństwa popadają w sprzeczność z istniejącymi stosunkami produkcji, albo - co jest tylko prawnym tego wyrazem - ze stosunkami własności, w których łonie one się dotąd rozwijały.*

d) *Filozofia powinna służyć jedynie odkrywaniu, jaką konkretną różnicę w konkretnych sytuacjach naszego życia sprawiłoby mnie czy tobie, gdyby ta bądź inna formuła świata była jego formułą prawdziwą.*

Zadanie 4

6 pkt

Uzupełnij brakujące miejsca w zamieszczonej niżej notce poświęconej filozofowi.

Benedykt (Baruch) Spinoza (De Spinoza) (1632-1677) w ramach sporu na temat źródeł wiedzy pewnej klasyfikowany jest jako (a) Filozofem, który najsilniej wpłynął na metodę filozoficzną Spinozy, był (b) Jednak w przeciwieństwie do tegoż myśliciela stanowisko ontologiczne Spinozy to (c) Głosił tezę Deus sive Natura (Bóg to znaczy natura), którą interpretuje się jako stanowisko (d) W sporze dotyczącym przygodności/konieczności zajmował stanowisko (e)..... Swoje poglądy zawarł np. w dziele (f).....

Zadanie 5

1 pkt

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Według Kanta w przypadku rozumu praktycznego źródłem wszelkich norm (w tym norm etycznych) jest:

- a) intuicja
- b) prawo powszechne
- c) formy naoczności
- d) prawo natury

Zadanie 6

6 pkt

Scharakteryzuj wybraną tezę sceptycyzmu, a następnie jeden dowolny argument za tą tezą i jeden dowolny argument przeciw niej.

a) teza sceptycyzmu: 2 pkt

.....
.....

b) argument za: 2 pkt

.....
.....
.....

c) argument przeciw: 2 pkt

.....
.....
.....

Zadanie 7 6 pkt

Podaj definicję następujących stanowisk filozoficznych oraz wskaż ich reprezentanta.

a) naturalizm: 2 pkt

.....
.....
.....

Reprezentant: 1 pkt

.....

b) panlogicyzm: 2 pkt

.....
.....
.....

Reprezentant: 1 pkt

.....

Zadanie 8 3 pkt

Wyjaśnij, na czym polega argument *ad absurdum* oraz wskaż myśliciela znanego ze stosowania tej strategii argumentacyjnej.

Argument *ad absurdum*:

.....
.....
.....

Myśliciel:

.....

Zadanie 9 3 pkt

Dokończ poniższe zdania, dotyczące filozofii Leibniza.

- a) Leibniz wskazał trzy zasady rządzące rozumowaniami, były to: zasada tożsamości, sprzeczności i
- b) Konsekwencją teodycei Leibniza jest teza, że żyjemy
- c) Zgodnie z założeniami monadologii, monady nie mają

Zadanie 10

4 pkt

Połącz stanowiska z ich autorami.

- a) Nauka jest racjonalna, o ile kolejne teorie są coraz bliższe prawdy.
- b) Nauka nie powinna być racjonalna, ponieważ każdy model racjonalności jest dogmatyczny i ogranicza twórczość naukową.
- c) Nauka nie jest racjonalna, ponieważ kolejne paradygmaty są wzajemnie niewspółmierne.
- d) Nauka jest racjonalna, o ile kolejne teorie są coraz bardziej prawdopodobne w świetle świadectw.

- Thomas Kuhn
- Karl Popper
- Paul Feyerabend
- Koło Wiedeńskie